

SPORDI KAITSTUS

Spordi kaitstus (*Sport integrity*) on kõigi sporti ohustavate sisemiste ja välimiste ohtude ennetamine ja maandamine, sealhulgas

Spordi turvalisus (*Safe sport*) on turvalise spordikeskkonna (nii rajatiste ja sportimisvahendite, spordiürituste kui ka kõigi spordis osalevate isikute omavaheliste suhete turvalisuse) tagamine.

Aus mäng (*Fair play*) on reeglite järgimine, kõigi ausat võistlust ohustavate tegurite (sh doping, võistlustulemuste kokkuleppimise jms) vältimine ja välistamine, kõigi osapoolte austav suhtumine üksteisesse (kaasvõistlejatesse, kohtunikesse, korraldajatesse jne).

SKA koolitused

EADSE koolitused

Kohalik omavalitsus (KOV)

- **Lastekaitsetöötajal** on oluline roll toetada laste ja noorte turvalist sporditegevust. Nad saavad spordiklubile anda nõu ebasobivate juhtumite lahendamisel (näiteks, kuidas lahendada lastevahelisi konflikte), lahendada juhtumeid, kus spordivaldkonnas on märgatud lapse abivajadust või hoopis on spordivaldkond põhjustanud lapse abivajaduse.

Sotsiaalkindlustusamet (SKA)

- Eesmärk on laste ja perede **heaolu tõstmine** ja **õiguste kaitse**. Korraldab mh lastega töötavatele spetsialistidele koolitusi, mis toetavad abivajava lapse ja noore märkamist, nendest teavitamist ja abistamist.

TURVALISE SPORDIKESKKONNA LOOMINE

Treeneri roll

- **Kutse-eeetika ja professionaalsus:** järgib kutse-eeetika standardeid, tagades turvalise ja professionaalse keskkonna.
- **Eeskuju ja ausa mängu edendamine:** on eeskuju, edendades ausa mängu põhimõtteid ja avatust.
- **Riskide ennetamine ja ohutus:** tunneb riske ja tagab sportlaste ohutuse.
- **Kaasavus ja toetav kogukond:** kaasab sportlased ja loob toetava spordikogukonna.
- **Sporditurvalisuse edendamine:** osaleb aktiivselt sporditurvalisuse edendamises ja juhendab teisi samas suunas.

Lapsevanemad ja laps

- Lapsevanemad mängivad olulist rolli, olles kaasatud ja **toetades** oma last spordis. Samuti on lapsel **endal vastutus** oma käitumise ja turvalisuse eest spordikeskkonnas.

Spordiorganisatsiooni roll

- **Reeglid ja kodukord:** loob reeglid ja kodukorra turvalise spordikeskkonna säilitamiseks.
- **Teavitamis- ja menetluskord:** kehtestab kiire ja tõhusa väärkäitumise teavitamise ja menetlemise korra.
- **Valdkonna vastutuisik:** nimetab valdkonna vastutuisiku, kes juhhib sporditurvalisuse küsimusi.
- **Koolitused treeneritele:** korraldab treeneritele koolitusi sporditurvalisuse pädevuse tõstmiseks.

Eesti Antidoping ja Spordieetika Sihtasutus (EADSE)

eesmärk on **edendada diskrimineerimisvaba**, eetilist, ausat sporti, keda on võimalik kaasata organisatsioonis aset leidnud rikkumiste menetlemisele neutraalse kolmanda osapoolena.

MEELDETULETUS TREENERILE:

Mis on spordi turvalisus?

Sporditurvalisus tagab kõikidele spordis osalejatele turvalise keskkonna, mida iseloomustavad **lugupidamine, õiglus ja igasuguse tahtliku vägivalda puudumine**.

Treeneri roll spordi turvalisuses:

- **Treener järgib spordiseadust**, lastekaitseadust ja EOK treenerite eetikakoodeksit, tagades seeläbi professionaalse ja turvalise keskkonna.
- **Treener on lugupidava, positiivse, turvalise ja toetava keskkonna looja**, edendades sellist sportlikku keskkonda, kus treenitavad tunnevad end vabalt, kus austatakse igapäevase õigusi ja väärkust.
- **Treener peab hoolikalt jälgima sportlaste arengut ja käitumist**, et märgata võimalikke väärkohtlemise märke.
- **Treener tunneb spordis esinevaid riskiolukordi** ning omab oskusi nende ennetamiseks ja nendega toimetulekuks, tagades seeläbi sportlaste ohutuse.
- **Treener kaasab treenitavaid ja nende vanemaid**, luues ühtse ja toetava spordikogukonna, kus kõik osapooled saavad turvaliselt osaleda ja kaasa rääkida spordiga seotud küsimustes.
- **Treener panustab aktiivselt sporditurvalisuse edendamisse**, hoides end kursis uuenduslike meetodite ja parimate praktikatega.

Koostöö:

Sporditurvalisus on spordis osalejate ühine vastutus, kus erinevate osapoolte koostöö on võtmeks turvalise ja eetilise spordikeskkonna tagamisel. Treener on võtmeisik turvalise spordikeskkonna loomises ning tutvustab organisatsioonisiseseid käitumisjuhiseid sportlastele ja lastevanematele ning tegutseb ka ise vastavalt kehtestatud juhistele.

Olulised osapooled:

Olulised osapooled hõlmavad sportlasi, sportlase vanemaid, spordiorganisatsiooni, EADSE (Eesti Antidoping ja Spordieetika Sihtasutus), lasteabi 116111, KOV lastekaitse (kohalik omavalitsuse lastekaitseteenistus).

Märka, sekku, teavita:

Abivajav laps - laps, kelle heaolu on ohustatud või kelle puhul on tekkinud kahtlus tema väärkohtlemise, hooletusse jätmise või muu lapse õigusi rikkuva olukorra suhtes, ja laps, kelle käitumine ohustab tema enda või teiste isikute heaolu. Abivajavast lapsest tuleb teatada **lasteabi telefonil 116111** või **kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötajale**.

Hädaohus laps - laps, kes on oma elu või tervist ohustavas olukorras ning laps, kelle käitumine ohustab tema enda või teiste isikute elu või tervist. Hädaohus olevast lapsest tuleb viivitamata teatada **hädaabinumbril 112**.

Lisainfo:

<https://www.lasteabi.ee/et>

<https://spordivalvur.eadse.ee>

SKA koolitused

EADSE koolitused

MEELDETULETUS LASTEKAITSETÖÖTAJATELE:

Mis on spordi turvalisus?

Sporditurvalisus tagab kõikidele spordis osalejatele turvalise keskkonna, mida iseloomustavad **lugupidamine, õiglus** ja **igasuguse tahtliku vägivalla puudumine**.

Lastekaitse roll spordi turvalisuses:

Huviharidus toetab laste ja noorte mitmekülgset arengut, tugevdab nende eneseväljendust, sotsiaalseid oskusi ja enesekindlust. Huvihariduses osalemine on oluliseks kaitseteguriks psühhosotsiaalsete probleemide ennetamisel.

- **Lapse abivajaduse hindamisel tuleb saada ülevaade lapse toimetulekust ja heaolust hariduses** (ka huvitegevuses osalemine) - kuidas toetab last teda ümbritsev huvihariduse keskkond?
- **Treener on lapse heaolu ja turvatunde tagamisel oluline võrgustikutöö partner**, kelle käest on võimalik koguda lapse abivajaduse väljaselgitamiseks täiendavat informatsiooni. (<https://www.lasteabi.ee/et/kasiraamat?page=446>)
- **Lastekaitsetöötaja võib olla nõuandev spetsialist spordiklubile**, aidates lahendada ebasobivaid juhtumeid või olla juhtumikorraldaja nendes olukordades, kus spordivaldkonnas toimunu on tinginud lapse abivajaduse. Näiteks on treener teinud midagi sellist, mis on seadusega keelatud või karistatav.

Turvalise spordikeskkonna põhimõtted:

- **Reeglid ja kodukord:** loob reeglid ja kodukorra turvalise spordikeskkonna säilitamiseks.
- **Teavitamis- ja menetluskord:** kehtestab kiire ja tõhusa väärkäitumise teavitamise ja menetlemise korra.
- **Valdkonna vastutuisik:** nimetab valdkonna vastutuisiku, kes juhib sporditurvalisuse küsimusi.
- **Koolitused treeneritele:** korraldab treeneritele koolitusi sporditurvalisuse pädevuse tõstmiseks.

Märka, sekku, teavita:

Abivajav laps - laps, kelle heaolu on ohustatud või kelle puhul on tekkinud kahtlus tema väärkohtlemise, hooletusse jätmise või muu lapse õigusi rikkuva olukorra suhtes, ja laps, kelle käitumine ohustab tema enda või teiste isikute heaolu. Abivajavast lapsest tuleb teatada **lasteabi telefonil 116111** või **kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötajale**.

Hädaohus laps - laps, kes on oma elu või tervist ohustavas olukorras ning laps, kelle käitumine ohustab tema enda või teiste isikute elu või tervist. Hädaohus olevast lapsest tuleb viivitamata teatada **hädaabinumbril 112**.

Lisainfo:

<https://www.lasteabi.ee/et>

<https://spordivaldur.eadse.ee>

SKA koolitused

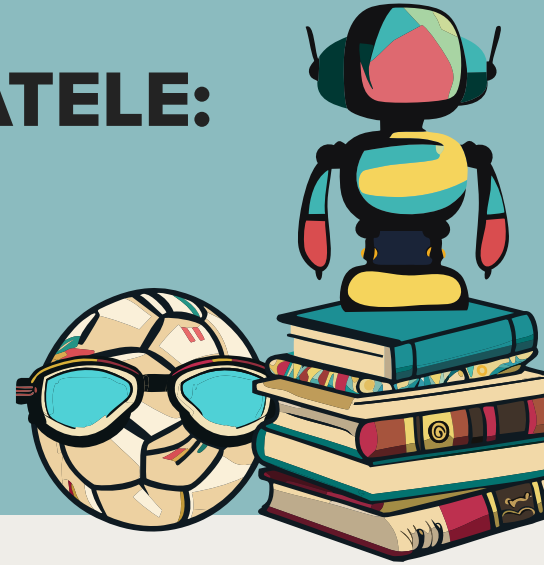

EADSE koolitused

MEELDETULETUS HUVIHARIDUSE TÖÖTAJATELE:

Mis on turvaline huviharidus?

Turvaline huviharidus võimaldab kõikidele huvihariduses osalejatele turvalise keskkonna, mida iseloomustavad lugupidamine, õiglus ja vägivalla puudumine.

Turvalise huvihariduse soovitusel:

- **Kokkulepped ja kodukord:** loovad ühtsed põhimõtted ja turvalise keskkonna huvihariduse pakkumiseks sh laste ja vanematega.
- **Teavitamise ja juhtumite käsitlemise juhised:** annab juhised ning suunised abivajava lapse ja väärkohtlemise juhtumites tegutsemiseks.
- **Valdkonna vastutuisik:** määratud on valdkonna vastutuisik, kes juhib turvalise huvihariduse temaatikat.
- **Koolitused spetsialistidele:** võimaldavad spetsialistidel saada juurde teadmisi ja oskusi abivajava lapse märkamiseks ja turvalise huvihariduse pakkumiseks.

Sotsiaalkindlustusameti roll turvalise huvihariduse pakkumisel:

Sotsiaalkindlustusameti laste heaolu osakond pakub koolitusi lastega töötavatele spetsialistidele, et anda neile oskusi ja teadmisi, kuidas lapse abivajaduse märkamisel käituda. Huvihariduse spetsialistid on tihti esimesed märkajad või usaldusisikud lastele, kellele enda muresid jagatakse. Samuti saavad nemad olla esimesed reageerijad, kes astuvad sammu selle poole, et laps saaks vajalikku abi.

Koolitustel käsitletakse järgmisi teemasid (<https://sotsiaalkindlustusamet.ee/asutus-uudised-ja-kon-takt/asutuse-info/taienduskoolitused#koolitusportfell>):

- Laste heaolu Eestis ja seda mõjutavad tegurid.
- Abivajav laps ja hädaohus olev laps.
- Spetsialisti roll lapse abistamisel.
- Usalduse loomine ja kontakt lapsega.
- Organisatsioonisisised ennetustegevused.

Märka, sekku, teavita:

Abivajav laps - laps, kelle heaolu on ohustatud või kelle puhul on tekkinud kahtlus tema väärkohtlemise, hooletusse jätmise või muu lapse õigusi rikkuva olukorra suhtes, ja laps, kelle käitumine ohustab tema enda või teiste isikute heaolu. Abivajavast lapsest tuleb teatada **lasteabi telefonil 116111** või **kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötajale**.

Hädaohus laps - laps, kes on oma elu või tervist ohustavas olukorras ning laps, kelle käitumine ohustab tema enda või teiste isikute elu või tervist. Hädaohus olevast lapsest tuleb viivitamata teatada **hädaabinumbril 112**.

Lisainfo:

<https://www.lasteabi.ee/et>

<https://spordivalgur.eadse.ee>

SKA koolitused

EADSE koolitused